

vedtaget, var Driftsbudgettet beregnet at ville give et Overskud paa 10,4 Mill. Kr. Imidlertid var man allerede paa dette Tidspunkt klar over, at der vilde komme betydelige Udgiftposter til ifølge Love, som da behandlede af Rigsdagen, navnlig Lovene angaaende Forhøjelse af Konjunkturtillæg og Stedtillæg til Tjenestemændene og Loven om Tillæg til visse Pensionister, der derved vilde faa en noget mere tilfredsstillende Stilling. Af disse senere vedtagne Love medførte Loven om Tjenestemændenes Konjunkturtillæg og Stedtillæg, som det vil erindres, en Udgift paa ca. 9 Mill. Kr. og Loven om Tillæg til visse Pensionisters Pension en Udgift af ca. 1 Mill. Kr. Senere blev der vedtaget en Lov om Fornyelse af Luksustoldloven, og man mente paa det daværende Tidspunkt at kunne regne med, at denne Fornyelse i dette Finansaar vilde give en forøget Indtægt af 6—7 Mill. Kr., saaledes at der efter de Beregninger, der kunde anstilles den Gang, vilde være Dækning for de forudseelige Udgifter, der vilde foreligge i Henhold til den Lovgivning, Rigsdagen da beskæftigede sig med.

Imidlertid vil man forstaa, at den Krisesituation, som har præget hele vort Samfunds økonomiske Liv i Finansaaret 1925—26, paa mange Maader har faaet stærke Indvirkninger paa Statsbudgettet saavel med Hensyn til Indtægter som med Hensyn til Udgifter. For Udgifternes Vedkommende har den almindelige Tendens til Prissald i Finansaarets sidste Halvdel betydet adskillige Beparelser, ligesom naturligvis Kronens Værdistigning direkte har givet Beparelser ved alle udenlandske Betalinger; navnlig gælder dette om Rentebetalingen til Udlandet og i ikke ringe Omfang tillige ogsaa Udbetalinger paa Udenrigsministeriets Budget. Men foruden de heldige Virkninger for Statens Økonomi, som disse Beparelser har medført — Beparelser, der altsaa skyldes den økonomisk ændrede Situation —, har den kritiske Situation, vi har været inde i, tillige for Indtægternes Vedkommende medført betydelig Nedgang, og dette er da navnlig Tilfældet for Statsvirksomhedernes Vedkommende og for de indirekte Skatter og Afgifters Vedkommende. Endelig er der Grund til at nævne som en almindelig Bemærkning ved denne korte Oversigt over Aarets Resultat, at den sørgelige Hærgning af vort Land af Mund- og Klovesygen for indeværende Finansaar har medført en Merudgift for Staten til Bekæmpelse af denne Sygdom paa mellem

4 og 5 Mill. Kr. Ligeledes vil der være Grund til at nævne, at de Foranstaltninger fra Statens Side til Igangsættelse af Arbejder, som har været stærkt paakrævet under Hensyn til den overordentlig store Arbejdsløshed, naturligvis ogsaa har belastet Statens Udgiftsbudget betydeligt.

Trods alle de Vanskeligheder, der saaledes har været med Hensyn til Statens Økonomi i Finansaaret 1925—26, mener jeg dog allerede nu at kunne sige, at der i det væsentlige vil kunne regnes med Balance paa Statens Driftsbudget for Aaret 1925—26.

Jeg skal derefter gaa over til en kort Omtale af de enkelte Punkter paa Tillægsbevillingslovforslaget. Den samlede Udgift andrager ca. 18 Mill. Kr. Jeg behøver neppe at gøre det høje Tings Medlemmer opmærksom paa, at disse 18 Mill. Kr. er en betydeligt mindre Sum end den, der plejer at maatte opføres paa Tillægsbevillingsloven som Udgift; i Fjor var det saaledes nødvendigt at opføre 56 Mill. Kr. Dette hænger sammen med de Bestræbelser, der blev udfoldet ved Finanslovsforslagets Udarbejdelse og dets Behandling her i Rigsdagen for paa Finansloven at optage alle de Udgifter, som kunde forudses paa dette Tidspunkt, medens man tidligere var tilbøjelig til at lade Udgiftsbevillingerne vente til Tillægsbevillingsloven.

Udgiften andrager altsaa paa Tillægsbevillingslovforslaget ca. 18 Mill. Kr. Paa Indtægtssiden viser der sig en Indtægtsforøgelse paa ca. 2 Mill. Kr.; saaledes at Udgifterne overstiger Indtægterne med ca. 16 Mill. Kr. Af disse 16 Mill. Kr. vil der paa Finansloven være Dækning for ca. 10½ Mill. Kr., idet der er budgetteret et saadant Overskud paa Driftsbudgettet. Naar man lægger disse Tal sammen, vil man altsaa finde, at de to Bevillingslove, saaledes som de i Øjeblikket foreligger, viser et Driftsunderskud paa ca. 5½ Mill. Kr. Nu er det en Erfaringssag, at Statsregnskabet Tal viser sig at give en væsentlig bedre Balance end de to Bevillingslove tilsammen. Og selv om jeg er klar over, at en saadan Forskel mellem Bevillingslovenes Summer og Regnskabet Summer ikke kan ventes at have samme Omfang i Aar efter den nye Finanslovspraksis, der er indført, som efter den tidligere anvendte Praksis, maa man dog stadig regne med nogen Forskel, og en Forskel paa omkring 5 Mill. Kr. vil neppe paa Forhaand være et for stort Tal at regne med. For Finansaaret 1924—25, det sidst forløbne Finansaar, var der en Forskel paa Bevillingslovens Summer og Statsregnskabet